

**Pwyllgor yr Economi,
Masnach a Materion Gwledig**

—
**Economy, Trade and
Rural Affairs Committee**

Senedd Cymru

Bae Caerdydd, Caerdydd, CF99 1SN
SeneddEconomi@senedd.cymru
senedd.cymru/SeneddEconomi
0300 200 6565

—
Welsh Parliament

Cardiff Bay, Cardiff, CF99 1SN
SeneddEconomy@senedd.wales
senedd.wales/SeneddEconomy
0300 200 6565

Julie James Griffiths AS
Y Gweinidog Newid Hinsawdd

30 Mawrth 2022

Annwyl Weinidog,

**Craffu ar Fframweithiau Cyffredin: Fframweithiau cyffredin dros dro ar iechyd planhigion
ac amrywogaethau a hadau planhigion**

Ar 3 Mawrth, trafododd y Pwyllgor ymhellach ei ddull o ymdrin â saith Fframwaith Cyffredin Dros Dro sy'n dod o fewn ei gylch gwaith ac sydd nawr wedi'u cyhoeddi i graffu arnynt. Penderfynodd y Pwyllgor flaenoriaethu tri o'r fframweithiau ar gyfer briffio technegol gan swyddogion Llywodraeth Cymru ar y fframweithiau yn ei gyfarfod ar 17 Mawrth. Ar gyfer y fframweithiau y mae'r llythyr hwn yn ymwneud â nhw, cytunwyd y byddai'r gwaith craffu yn cael ei wneud drwy ohebiaeth. Felly, byddai'r Pwyllgor yn croesawu rhagor o wybodaeth am yr hyn a ganlyn:

Pwyntiau cyffredinol

- Pam mae angen fframweithiau cyffredin ar gyfer iechyd planhigion ac amrywogaethau a hadau planhigion?
- Mae'r ddau fframwaith mewn meysydd polisi â chysylltiadau agos â meysydd fframweithiau cyffredin eraill, fel iechyd a lles anifeiliaid, diogelu iechyd y cyhoedd a sicrwydd iechyd a diogelwch a hylendid bwyd a bwyd anifeiliaid. Sut fydd y cysylltiadau rhwng y fframweithiau yma'n cael eu rheoli?

Gwneud penderfyniadau a rheoli ymwahanu

- Wnewch chi ddisgrifio sut mae prosesau penderfynu yn y maes yma wedi newid ers i'r DU adael yr UE?
- Mae'r ddau fframwaith yn darparu i lywodraethau wneud penderfyniadau ar y cyd ar gyfraith a pholisi. Sut fyddwch chi'n sicrhau bod hyn ddim yn cyfyngu ar rôl y Senedd na rhanddeiliaid yng Nghymru wrth wneud cyfraith a llywio polisi i Gymru?
- Os yw llywodraeth eisiau ymwahanu, mae'r fframweithiau'n darparu ar gyfer asesiadau effaith gwahanol ar gyfer iechyd planhigion ac amrywogaethau a hadau planhigion. Ar ba sail gafodd y meini prawf asesu yma eu dewis?
- Pwy fydd yn cynnal yr asesiadau?
- Fyddai rhanddeiliaid yn cael eu cynnwys wrth lunio'r asesiad?
- Mae'r fframweithiau'n darparu i gyrrff hyd braich perthnasol gymryd rhan mewn grwpiau penderfynu. Mae rhai o'r cyrff yma (fel APHA a'r Comisiwn Coedwigaeth) yn gweithredu yng Nghymru, ond dydyn nhw ddim yn atebol yn ffurfiol i'r Senedd. Sut fyddwch chi'n sicrhau bod cyfrifoldebau a llinellau atebolrwydd cyrff gwahanol yn glir?

Iechyd planhigion

- Mae'r fframwaith yn nodi ei fod e'n ceisio cynnal rheolau cyffredin ar iechyd planhigion. Pa gwmpas ar gyfer ymwahanu mae hyn yn cynnig o'i gymharu â'r sefyllfa dan aelodaeth yr UE?
- Yn wahanol i'r fframwaith amrywogaethau a hadau planhigion, dyw'r fframwaith yma ddim yn gosod uchelgais ar gyfer safonau gofynnol. Pam felly?
- Pa ran ydych chi wedi'i chael wrth ddatblygu'r Strategaeth Bioddiogelwch Planhigion ar gyfer Prydain Fawr drwy'r fframwaith?
- Wnewch chi ddisgrifio rôl Cyfoeth Naturiol Cymru mewn polisi iechyd planhigion?

- Pam dyw Cyfoeth Naturiol Cymru ddim yn cael ei gynrychioli yng ngrwpiau llywodraethu'r fframwaith?

Amrywogaethau a hadau planhigion

- Mae'r fframwaith yn nodi ei fod e'n ceisio cynnal safonau gofynnol ar gyfer marchnata hadau, a galluogi marchnad fewnol weithredol yn y DU ar gyfer hadau a deunydd lluosogi planhigion. Pa gwmpas ar gyfer ymwahanu mae hyn yn cynnig o'i gymharu â'r sefyllfa dan aelodaeth yr UE?
- Mae'r fframwaith yn darparu bod yn rhaid i lywodraethau hysbysu ei gilydd cyn gynted â phosibl am gynigion ar gyfer newidiadau i gyfraith a pholisi, cyn ymgynghoriad cyhoeddus. Sut fyddwch chi'n sicrhau bod hyn ddim yn cyfyngu ar rôl y Senedd na rhanddeiliaid wrth wneud penderfyniadau ar gyfraith a pholisi i Gymru?
- Dyw pedwar protocol ar benderfyniadau drwy'r fframwaith ddim wedi'u cyhoeddi. Pam felly, a phryd mae disgwyl cyhoeddi'r rhain?
- Beth yw cynnwys yr adolygiad o gylch gorchwyl y Pwyllgor Rhestrau a Hadau Cenedlaethol a'r Pwyllgor Amrywogaethau a Hadau Planhigion, a phryd fydd y cylch gorchwyl diwygiedig yn cael ei gyhoeddi?

Deddf Marchnad Fewnol y DU 2020

- Pa effaith allai Deddf Marchnad Fewnol y DU 2020 ei chael ar gyfraith Cymru ar iechyd planhigion ac amrywogaethau a hadau planhigion?
- Ydych chi'n bwriadu gofyn am eithriadau o'r Ddeddf ar iechyd planhigion ac amrywogaethau a hadau planhigion?

Cyrff a safonau rhyngwladol

- O ran elfennau rhyngwladol y fframweithiau, wnewch chi ddisgrifio cyfleoedd newydd mae'r fframweithiau'n eu darparu i Lywodraeth Cymru?

Yr UE a Gogledd Iwerddon

- Wnewch chi ddisgrifio sut byddwch chi'n ceisio dylanwadu ar safbwyntiau'r DU mewn cyrff rhyngwladol drwy bob un o'r fframweithiau yma?

- Wnewch chi roi trosolwg o sut mae cyfraith yr UE a ddargedwir ar iechyd planhigion ac amrywogaethau a hadau planhigion yng Nghymru wedi newid ers diwedd y cyfnod pontio?
- Sut fyddwch chi'n parhau i fonitro newidiadau i gyfraith yr UE ar iechyd planhigion ac amrywogaethau a hadau planhigion ac asesu goblygiadau ymwahanu â'r UE a Gogledd Iwerddon?
- Sut fyddwch chi'n asesu risgiau a manteision parhau i ddatblygu'n gyfochrog â chyfraith yr UE mewn cymhariaeth â chynnal y sefyllfa bresennol?
- Ydych chi'n fodlon bydd y fframweithiau'n darparu ar gyfer ymgysylltiad digonol gan Lywodraeth Cymru mewn trafodaethau drwy'r fframwaith sefydliadol rhwng y DU a'r UE ar iechyd planhigion ac amrywogaethau a hadau planhigion?

Masnach Ryngwladol

- Mae'r ddau fframwaith yn darparu y byddan nhw'n galluogi'r llywodraethau i ystyried goblygiadau sy'n deillio o fasnach ryngwladol sy'n cael effaith uniongyrchol ar weithrediad Fframwaith Cyffredin. Ydych chi o'r farn bod hyn yn rhoi digon o gyfle i Lywodraeth Cymru gyfrannu i safbwyntiau'r DU ar iechyd planhigion ac amrywogaethau a hadau planhigion yn ystod negodiadau masnach ryngwladol?
- Bydd y gweithgor mynediad i'r farchnad ar Iechyd Planhigion y DU yn cydgysylltu hyrwyddo masnach a chydweithredu. Wnewch chi roi mwy o wybodaeth am gylich gorchwyl, aelodaeth a gweithgarwch grŵp yma?
- Allai anghytundebau ar safbwyntiau'r DU mewn negodiadau masnach gael eu huwchgyfeirio drwy'r fframwaith yma?
- Mae'r fframwaith iechyd planhigion yn cyfeirio at fodel gweithredu ar ymgysylltu rhwng Llywodraeth y DU a llywodraethau datganoledig ar Gytundeb SPS Sefydliad Masnach y Byd, a chanllawiau'r Adran Masnach Ryngwladol ar ymgysylltiad datganoledig â Phwyllgorau Sefydliad Masnach y Byd. Wnewch chi roi manylion am y trefniadau yma?

- Ydych chi'n fodlon bod y model a'r canllawiau yma'n ymgysylltu ddigon â Chytundeb SPS Sefydliad Masnach y Byd a Phwyllgorau Sefydliad Masnach y Byd?

Llywodraethu a datrys anghydfodau

- Ydych chi o'r farn bod y dulliau datrys anghydfod yn y fframweithiau'n ddigon cadarn i ateb y diben arfaethedig?
- Mae'r fframwaith iechyd planhigion yn nodi mai dim ond pan does dim modd dod i gytundeb gwirioneddol dylai'r broses datrys anghydfod gael ei defnyddio, fel pan fyddai ymwahanu'n cael effaith negyddol ar y gallu i fodloni egwyddorion Cyd-bwyllgor y Gweinidogion (Negodiadau'r UE). Fodd bynnag, mae e hefyd yn dweud y gallai anghydfodau gael eu codi os yw cynnig polisi yn gwrthdaro â pholisi unrhyw barti. Beth yw risgiau a manteision pennu meini prawf llym ar gyfer uwchgyfeirio anghydfodau, ac ydych chi o'r farn bod y fframwaith yn taro'r cydbwysedd iawn?
- Dyw'r fframwaith ddim yn pennu terfynau amser ar gyfer datrys anghydfod. Oes risg gallai hyn arwain at oedi i ddeddfwriaeth neu bolisi Cymru?
- Beth fydd rôl mewnbwn allanol i ddatrys anghydfod?

Datblygu

- Sut wnaeth Llywodraeth Cymru ymgysylltu â rhanddeiliaid ar ddatblygu'r fframweithiau?
- Sut mae'r fframweithiau'n adlewyrchu ymatebion rhanddeiliaid yng Nghymru?

Adolygu a diwygio

- Sut fydd y Senedd a rhanddeiliaid yn gallu cyfrannu i broses adolygu a diwygio'r fframweithiau?

Diolch ymlaen llaw am roi'r wybodaeth hon i'r Pwyllgor. Byddai ymateb erbyn 29 Ebrill o gymorth i'r Pwyllgor.

Yn gywir,

Paul Davies

Paul Davies AS

Cadeirydd: Pwyllgor yr Economi, Masnach a Materion Gwledig

Croesewir gohebiaeth yn y Gymraeg a'r Saesneg / We welcome correspondence in Welsh or English.

